

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 2

9. ledna 2011

Cena: 7 Kč

DIALOG S MUSLIMY – REALITA NEBO FIKCE?

Pojem křesťansko-muslimský dialog často nepředstavuje nic pozitivního, pro někoho se zdá být i zbytečným. Podle odhadů u nás žije pouze něco přes 11 tisíc muslimů a pouze 2000 z nich se aktivně hlásí ke své víře. Navíc kvůli nepříteli vstřícnému prostředí ani do budoucna cílovou zemí ČR pravděpodobně nebude.

Přesto existuje velká skupina lidí z obou věr přesvědčených, že dialog křesťanů s muslimy je důležitou věcí. Je potřeba promýšlet, jaké možnosti vůbec dialog s muslimy nabízí, vždyť je toho tolik, co nás rozděluje. Muslimové nevěří v Kristovo božství a nevěří v pravost evangelíí. My nevěříme, že je Muhammad „pečetí proroků“ a Korán konečné Boží zjevení napravující ta předchozí, Tóru a evangelia. Jak tedy můžeme nějaký dialog vůbec rozvíjet? Dovoluje nám Bible přijmout muslimy za partnery dialogu? A dovoluje to Korán?

Velmi častým příkladem biblického požadavku dialogu a dobrých vztahů s jinověrci je podobenství o Samanovi, který prokázal milosrdenství neznámému člověku. Navíc oba dělila v tehdejších myšleních neproniknutelná bariéra – víra. Podobenství má však i jiný rozměr. Spravedlivost zde neprokázali ti, od kterých by se to podle jejich pozice očekávalo, ale člověk se slitovným srdcem. Bůh tedy neodměňuje spásou ty, kteří vykonávají jeho rituály, ale ty, kteří mu slouží skutečně, celým svým životem.

V Koránu najdeme podobnou připomínku: „Zbožnost nespočívá v tom, že obrátíte tváře své směrem k východu či západu, nýbrž zbožný je ten, kdo uvěřil v Boha, v den soudný, v anděly, Písmo a proroky a rozděvává z majetku svého – bez ohledu na lásku k němu – příbuzným, sirotkům, nutným, po cestě (Boží) jdoucím, žebrákům a na otroků vykoupení, a ten, kdo modlitbu dodržuje a almužnu udělí... to jsou ti, kdož víru pravou mají a to jsou bohobojní.“ Pro dialog je také zajímavé, že podle tohoto verše lze říci, že Hospodinu nezáleží na tom, jaké vlastně člověk vyznává náboženství, ale na věrnosti Bohu. Korán lze vykládat tedy až překvapivě pluralitně.

Rovněž podle jednoho hadíthu (výroku Proroka) Prorok Muhammad pověděl svým mužům, že když s někým bojují a ten vyznává, že věří v jediného Boha, pak jsou jeho život i majetek nedotknutelné. Z toho vyplývá, že minimálním požadavkem na člověka je přijetí víry v jediného Boha. Nemusí být nutně muslim, tedy přijmout Muhammada za proroka, aby jej muslim mohl považovat za důstojnou bytost s nezcižitelnými právy. Je tím také dáno na srozuměnou, že křesťan ani žid není nucen se vzdát své víry. Že je důvěryhodný (víra byla ve staré Arábii jedním

z faktorů loajality), prokáže svým vyznáním monoteismu. Korán těmto lidem klade jediný požadavek, který měl zajistit poklidné soužití ve smíšené společnosti – aby Muhammada respektovali jako proroka a islám jako autentické náboženství. A tento požadavek trvá a pro jakýkoliv dialog náboženství je základním prvkem. Oboustranně.

Vztah muslimů a křesťanů od raných dob ilustruje teologická disputace muslimů a křesťanů z osady Nadžrán. Neshodli se v názorech na Krista ani v dalších teologických postojích, proto to nebyl dialog teologický. Obě skupiny se přesto smířily s existencí rozdílů, jejichž opuštění by znamenalo popření identity toho druhého. Stejně pravidlo zachování integrity se snaží prosazovat i současný dialog. Jejich teologické rozdíly nebyly překážkou, aby navzájem uznali základní pravdu obou náboženství, tedy, že je odpovědí na Boží volání a bohoslužby obou jsou tedy legitimní. Vzájemná tolerance (zakotvená v tzv. statusu dhimmi, tedy ochrana určitých občanských práv a povinností monoteistům) a spolupráce však byla později narušena, protože se z upřímné stala spíše vypočítavou a politicky motivovanou (muslimové křesťany chránili před pohanskými kočovníky). Sociální rivalita později dokončila vzájemné odcizení a způsobila bolestné rány, které cítíme dodnes.

Právní směry, které postupně vznikaly, navíc izolovaly muslimy od křesťanů svými výklady Koránu a sunny, tradice Prorokových výroků, a původní universalismus, otevřenost a tolerance se z islámu pomalu vytratily a nastoupil pocit výjimečnosti a nadřazenosti nad ostatními. Pojem nevěřící, či „přidružený“, který znamenal většinou pohany, lidi bez jasněho morálního vedení a tedy značně nevypočitatelné, byl později vztažen na židy a křesťany.

Tato striktní dichotomie je však v rozporu s Koránem. Víra je totiž na mnoha jeho místech považována za dar Boží, který si členstvím v nějakém náboženství nemůžeme nárokovat, musí nám být dán. Ale má-li právo o tom, kdo je a není věřící, rozhodovat pouze Bůh, pak právo zabít jinověrců člověk nemá.

Muslimové nyní žijí mezi námi v opačném postavení a od křesťanů se učí, jak obstat v sekulárním světě. Blízkovýchodní kultura těžko chápe, že je potřeba vyjednávat prostor pro náboženství. Například, jestliže ústava dovoluje stavět chrámy jedněm, proč by je nesměli mít i druzí, když to zákon dovoluje? Protože muslimové vždy žili s jinověrci, jsou zvyklí na, svým způsobem, náboženský pluralismus. Podobně jen těžko se učí rozumět, že věřící v Evropě žijí

Národní dům v Praze na Smíchově, kde se před 90 lety konal první sněm naší církve - viz str. 3

víru a veřejný život odděleně. Mezináboženský dialog proto pro obě strany znamená mnohé. Je prostředkem, jak pochopit situaci těch druhých a učit se od nich. Protože dialog není jen prázdné tlachání o tom, jak nastolit světový mír. Je to

především zápas s předsudky, otevření se druhému a jeho přijetí se všemi rozdíly. Každý člověk je jiný a přesto se dokážeme navzájem milovat, aniž bychom se snažili druhé předělat podle sebe. O tom je i dialog křesťanů a muslimů – uvě-

domit si, kdo jsme my a kdo je ten druhý, jak spolu můžeme žít a pro dnešek, jak můžeme světu, který si za Boha bere sám sebe a své tužby, přiblížit krásu víry a Božího pokoje.

Kateřina Děkanovská

NÁŠ SBOR JAKO OSVĚTOVÁ PLATFORMA

Není to nic neobvyklého, že sbory naší církve slouží také jako koncertní sály pro širší veřejnost, pro besídky a besedy. Zejména v předvánočním čase bývá takových akcí hodně, a je-li program obzvlášť přitažlivý, aspoň se ta širší veřejnost dozví, kde sídlíme. V Brně na Botanické si navíc může prohlédnout významnou architektonickou památku ryziho funkcionalistického stavebního slohu s výbornou hudební akustikou.

Akustika pro mluvené slovo není v Husově sboru už tak výhodná, zejména není-li chrámový prostor naplněn. To byl bohužel případ také v sobotu 11. prosince 2010 při veřejném uvedení knihy Bohumila Slámy „Zapomenutý prorok Tomáš G. Masaryk“. Ale osvědčilo se – jako už tolikrát předtím (a nepochybně také v budoucnosti) – že nezáleží ani tolik na počtu posluchačů, jako na jejich zájmu.

Ovšem, mám-li být docela upřímná, byla jsem dost dlouho v rozpacích, proč autor volil pro uvedení své knihy právě tuto formu. Pravda, snažil se ukázat Tomáše G. Masaryka netradičně a zdůraznit ho m.j. jako myslitele, který dobře chápal

úlohu umění v rozvoji osobnosti a udržoval výtečné vztahy s uměleckými osobnostmi své doby, mezi jinými s Jaroslavem Kvapilem, libretistou Rusalky. Ale přesto se mi zdál prostor, který věnoval Bohumil Sláma ukázkám z opery Rusalka v kontextu dané přednášky poněkud neúměrně veliký (navzdory působivému poselství příběhu o mravní čistotě, zcela v souladu s Masarykovým pohledem na svět). A to i když uvážíme, že právě Kvapil byl autorem Manifestu českých spisovatelů z roku 1917 a homo politicus, o čemž se dnes málo ví.

Doopravdy jsem se pochopila až při diskusi. Na dotaz, kdo byla výborná interpretka ukázek tří Rusalčiných árií s doprovodem klavíru, odpověděl zjevně dojatý autor: "To byla moje matka." Nedostala se do Národního, kam zajisté patřila. Bohužel se dostala do soukolí politické zvůle, v němž zahynuli po roce 1948 tak mnozí, Janem Masarykem počínaje...

V duchu jsem se přednášejícímu omluvila. Vůbec se nedivím, že v těchto souvislostech nepodal jako přednášející brilantnější výkon. Zato jeho kniha je výborně promyš-

lená, dobře napsaná, neopakuje známé (i když dnes také polozapomenuté) pravdy a skutečně stojí za přečtení.

Přítomní odborníci a erudovaní znalci Masaryka – brněnští prof. S. Kučerová a prof. B. Blížkovský – doplnili a rozšířili pohled dr. Slámy ze svých pozic. Ocenili nejen to, že se tématu ujal představitel mladší generace, mezi níž se Masaryk přilíší "nenosi", neboť jeho mravní apel je poněkud nepohodlný, ale i kvalitu právě představené knihy. Současně upozornili na publikaci, která je s ní duchovně spřízněna, "Živé hodnoty Masarykova Československa". Do tohoto sborníku z konferencí k 90. výročí vzniku našeho prvního moderního státu přispěli uznávaní soudobí myslitelé (jmenujme jen namátkou: L. Ballek, P. Rychetský, Z. Mahler, V. Olivová, S. Kučerová, V. Šlapeta), kteří se shodli na tom, že je právě dnes tvůrčí rozvíjení Masarykova odkazu nanejvýš akutní. Jak zní krédo této knihy: Bez kritického realismu, humanitního demokratismu, mezinárodní rovnoprávné demokratické unie a kolektivní bezpečnosti se neobejdeme!

Pavla Váňová

Jsme solí země!

I přes dávnou změnu politické situace, kdy církev má možnost působit ve společnosti, často zůstáváme stranou, uzavřeni v našich sborech. Tato situace je však vzdálena tomu, k čemu nás Kristus povolává, tedy být solí země lidem kolem nás a tuto společnost posvěcovat. Zároveň je tento postoj vzdálen i odkazu otců zakladatelů Církve československé, neboť právě oni vyšli ze svých kostelů, aby se přiblížili lidu a aktivně se zapojili do života společnosti. Je pravdou, že v dnešní sekularizované době není snadné pro církev mezi lidmi působit, ale někdy stačí jen maličkost. Stačí být otevřený tomu, k čemu jsme zváni a k čemu nás sám Hospodin volá.

Rád bych se s vámi o jedné takové maličkovosti podělil – pro povzbuzení, možná pro inspiraci. V Chlumci nad Cidlinou je dobrá spolupráce mezi náboženskou obcí a místní radnicí. Tyto dobré vztahy se snažíme neustále budovat. A tak se stalo již tradicí, že spolu s panem starostou na 1. neděli adventní rozsvěcuje vánoční strom a výzdobu náměstí i farář Církve československé husitské.

V letošním roce se tato tradice ještě prohloubila a kromě pozdravu jsem dostal příležitost i ke krátké pobožnosti, která zahajovala advent v Chlumci n. C. Stalo se tedy, že adventní promluvu a požehnání slyšelo a přijalo takřka 2000 lidí, kteří se tohoto zahájení účastnili.

Vím, že taková událost je jen kapkou v našem necírkvním českém moři. Tím, že pódium, ze kterého jsem hovořil, bylo postaveno před kostelem, stačilo vyjít jen několik kroků. Také nevím, kolik lidí bylo promluvou opravdu osloveno. Vím, že v mnohých našich sborech se mnoho duchovních snaží být solí této země. Proto je tento příběh povzbuzením těm, kteří mají ještě jisté obavy z alternativního působení ve svém sboru. Vím však, že kdybych zůstal zavřen ve svém sboru, nikdy by se to nestalo.

Rostislav Kotrč

Z kazatelského plánu

1. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ - KŘTU PÁNĚ

Miluješ spravedlnost, nenávidíš zvlů; proto tě pomazal Bůh tvůj olejem veselí nad tvoje druhy.

ŽALM 45,8

První čtení z Písma: Izajáš 42,1–9

Tužby

2. Za církev Kristovu, aby jí bylo dáno rozumět všem hloubkám a potřebám života, modleme se k Hospodinu.
3. Za pokoj a mír celého světa, za úrodnost země a za bezpečí pro každého, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, křtem v Jordánu jsi prohlásil Ježíše svým milovaným Synem a pomazal jsi ho Duchem svatým. Dej všem pokřtěným v jeho jméno, ať zachovávají křestní slib a přijímají ho za Spasitele. Osvi' nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Skutky 10,34–43

Evangelium: Matouš 3,13–17

Verše k obětování: Žalm 118,25–27

Verš k požehnání: Marek 1,11

Modlitba k požehnání

Prosíme tě, Bože, ať nás nebeské světlo vždy a všude osvěcuje, abychom s čistou myslí poznávali a s pravou láskou přijímali svátost večere Páně, na které nám ze své milosti dáváš účast. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 5, 69, 112, 166, 170, 178, 195, 335

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - BOŽÍ HOSTINA 2

MATOUŠ 22,1–10,
LUKÁŠ 14,15–24

Pokračování z minulého čísla

To určitě není pravda. Ježíš nemohl být smutnou postavou, protože by ho děti nemilovaly a výběři daní a hříšníci by před ním utíkali, místo aby k němu byli přitahováni. Ježíš ve svém učení používal ilustrace, které asi vypravoval s úsměvem a které úsměv vyvolávaly. Mluvil o člověku s trámem v oku, který chce odstranit třísku z oka svého bratra (Mt 7,3–4). Zmiňoval velblouda, nejohrabanějšího ze všech zvířat, jak se chce proplížit zadní brankou, které se přezdívalo „ucho jehly“ (Mk 10,25). Možná, že jde o jiný obraz, totiž obraz někoho, kdo se snaží navléknout do ucha jehly těžké lodní lano. „Kamilos“ je řecky velbloud, a „kamilos“ je výraz pro lodní lano. V Ježíšově době se obě slova vyslovovala stejně. První křesťané byli označováni jako „hilaros“. Hilaris = latinské přídavné jméno, ze kterého pochází anglické „hilarious“, což znamená veselý, rozjařený. Křesťany charakterizovalo to, co někdo nazval „svatou veselostí“. Ve své podstatě je křesťanství plně radosti. Smutný křesťan je kontradikce – protimluv.

NOVÍ HOSTÉ U BOHA

Ježíš své podobnosti směřoval do své současnosti. Původně pozvanými hosty byli Židé. Oni byli vyvoleným lidem. Jejich historie byla modelová-

na tak, aby rozpoznali a přijali Božího Syna, až vstoupí do pozemského světa. Ale oni odmítli pozvání, a tak jini přišli usednout na místa, která byla rezervována pro ně.

V Lukášově verzi poté, co původní hosté nepřijali pozvání, místo nich byli přivedeni chudí, zmrazení, slepí a chromí. Ti zastupují hříšníky, kteří proti všemu očekávání našli v Ježíšovi vstřícného přítele. Když oni vešli, hlásil služebník: „A ještě pořád je tu místo“. A pak přijdou hosté, se kterými se nepočítalo a kteří už nic neočekávali – byli sebráni ze silnic a z ohrad. Ti zastupují pohany – jim se překvapivě otevřelo Království (L 14,21–23).

Boží pozvání nabízelo především Židům obrovské privilegium a maximální odpovědnost. Ti je odmítli. Teď jsou dveře dokořán otevřené pohanům, kterými Židé hluboce pohrdali. V popise „nebeského města“ v knize Zjevení je stať, která to naznačuje. Ve Zjevení 21,16 jsou uvedeny rozměry města. Je to čtverec, jehož každá zeď měří 12.000 měr (stadií, kral. honů, angl. furlongs). Podle Novotného Biblického slovníku představuje „hon“ cca 185 m. Podle anglického slovníku Osičky-Poldaufa měří „furlong“ cca 201 m. Tedy celá oblast nebeského města měří asi 2,220.000 nebo 2,412.000 čtverečních metrů. Těmi vysokými čísly je naznačeno, že Boží město je tak rozsáhlé, že je tam místo pro každého člověka z každého národa.

Nad podobností o hostině si zároveň uvědomujeme, jakou škodu může způsobit doslovný výklad Písma. Závěrečný příkaz pána služebníkovi zní: „Vyjdi za lidmi ... a přinut' je, ať přijdou“ (L 14,23). Slovo „přinut'“ bylo špatně pochopeno a zneužito. V době španělské inkvizice byli lidé mučeni a tak donucováni, aby Boha uctívali jen povoleným způsobem. Slovo „přinut' je“ mělo ospravedlnit toto strašné jednání. Samozřejmě se musíme snažit, co jen je v našich silách, abychom svého bližního přivedli na Boží banket jako hosta, ale náš apel musí být vždy apelem lásky a nikdy ne krutým donucováním.

VÝMLUVY

„A začali se jeden jako druhý vymlouvat“ (L 14,18). Tyto výmluvy připomínají naši současnost.

a) První řekl: „Koupil jsem pole a musím se na ně jít podívat.“ (L 14,18). Člověk je někdy tak posedlý aktivitami světa, že myšlenku na neviditelné věci úplně vytlačí a na modlitbu, bohoslužbu a zbožnost už žádný čas nezbude. Tady má svůj smysl a svou hodnotu neděle. Kdyby nebylo neděle a pozvání k bohoslužbě, kolik lidí by na Boha pomyslelo?

William Barclay: *And Jesus said, The Saint Andrew Press, Edinburgh 1. vyd. 1952, repr. 1970*
Zkrácený překlad
Jiřina Kubíková
Pokračování příště

Nad Písmem

PROLOMIT KRUNÝŘ KULTU

Jan 2,13-22

Druhé neděle po Novém roce letos předchází dva významné dny. 6. ledna si křesťané tradičně připomínají Zjevení Páně – navštívení Tří králů; 8. leden je dnem vzniku naší církve. Evangelium určené právě pro tento důležitý den naší církve najdeme vzácně shodně u všech čtyř evangelistů. Jan příběh uvádí hned na začátku po prvním Ježíšově zázračném činu, kdy při svatbě v Káni Galilejské proměnil vodu ve víno. Ježíš (před nedávnem v Káni dárce radosti), nyní rozzlobený soudce na chrámovém nádvoří. Ježíšovo rozzlobení nechápou ani sami učedníci. Čteme, že to všechno pochopili až po Kristově vzkříšení. V pozadí dramatického příběhu je vlastně prokázání Ježíšovy legitimacy – jeho zjevení jako Mesiáše – Spasitele. Ten, jehož narození v Betlémě si o Vánocích připomínáme, není jen bezbranným dítětem, ale Pánem a Vykupitelem. Pánem, který o člověku všechno ví, který o nás o všech všechno ví.

Očištění chrámu! Vše se odehrává na rozlehlém chrámovém nádvoří. Měřilo 80 tisíc metrů čtverečních. A vše, co se na něm odehrávalo, bylo pro provoz kultu velmi důležité. Směrníci jsou zde proto, že chrámová daň nesměla být placena v jiných než židovských penězích. Prodávací zvířata zajišťovali servis poutníkům ze vzdálených krajů (a tak zde bylo na jednu až 3 tisíce ovcí). Poutníci přicházeli, aby obětí očistili svůj život. Přicházeli se tak smířit s Hospodinem, aby získali znovu naději uprostřed

bezradě světa, aby se prostřednictvím kultu vykoupili z hříchu. Byl to staletými zaběhnutý řád, do kterého vstoupil Ježíš, aby všechno smazal. A když je dotazován, jakým právem, odpovídá výrokem o zboření a znovupostavení chrámu. Všechno se to děje o Velikonocích. Učedníci si při tom všem vybaví citát z Žalmu: „Horlivost pro tvůj dům mě stráví.“ (Ž 69,10)

Na nádvoří, které neslo jméno „nádvoří Pohanů“, pronesl Ježíš slovo o domě Otcově – věříme, že právě zde mluvil o Spáse, která platí neomezeně, pro každého, kdo se ke Kristu přihlásí. Chrám je obraz Ježíšova těla. A Ježíš je soudce, jehož soud bude vykonán tím, že sám nastoupí na místo odsouzeného. Ježíš je nový chrám, za tři dny postavený ve Vzkříšeném Kristu. Chrám, v kterém se ocitáme, kdykoli se sejeme v jeho jménu a kdekoli se sejeme v jeho jménu. Bohoslužba jako kult vždy podléhá soudu, když život sám, ten náš každodenní život není bohoslužbou. Ježíš nechce zničit chrám, nechce odstranit kult, ale chce to všechno očistit. Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a Pravdě. Důležité je jenom to, co nosíme v srdci. A vládne-li našemu srdci opravdu Kristus, pak je to v našem životě znát, a co víc, táhne nás do do společenství, táhne nás to k bohoslužbám.

Vyčištění chrámu je útokem na vše, co je odsouzeno k smrti, Ježíš soudí pro život. Zve nás, abychom prolomili krúnýř kultu a vstoupili na cestu nového života. Evangelijní text o očistění

chrámu je velkým tématem historie církve. Je to téma reformace, je to téma vzniku naší církve. Je to citlivé téma současnosti: Církev a peníze? Církev jako podnik? Kristus říká: „Nedělejte z domu mého Otce tržiště!“ To přeci vůbec neodpovídá tomu, co vidíme kolem sebe. Vše, co kolem sebe vidíme, církve církvemi nedělá. Církev dělá církví pochopené Slovo. Naše církve je údajně chudá, ale jak jsme na tom se Slovem, které dělá – tvoří církev? Slovo Boží nás vyzývá, abychom se nespolehali na nic a nikoho jiného než na Ježíše Krista, který podlehl, ale zvítězil. Očištění Kristův chrám ve svých srdcích! Změňme se! Nezapomínejme, že každá církev se skládá z jednotlivců. Tedy i ta naše církev je taková, z jakých se skládá jednotlivců. Amen.

Věra Říhová

**Bože,
žehnej nám a naší církvi.
Přispěj nám svým
Duchem,
abychom tě uctívali
v pravdě a upřímné lásce.
Pomoz nám,
aby naše zbožnost
byla opravdová
a přiváděla k tobě ty,
kdo žijí v naší blízkosti.
Nedopusť,
abychom se spolehali
samí na sebe
a při tom věřili,
že plníme tvou vůli.**

ZPROSTŘEDKOVAT UKOTVUJÍCÍ HODNOTY

1. S díkem si připomínáme, jak před dvaceti léty usnesení Federálního shromáždění prolomilo „sanitní kordon“, jímž byly teologické fakulty od roku 1950 odděleny od vysokého školství, vědy a kulturního dění a Univerzita Karlova nás přijala do svého svazku. Tím se otevřel pro husitskou teologii a teologickou fakultu, jež ji nezastupitelně pěstuje, příhodný čas (kairos) a situace, v níž bylo institučně umožněno v zájmu teologického hledání pravdy a platnosti jejího poznávacího procesu uvést teologické výpovědi do souvztažnosti (korelace) s filosofií a antropologickými disciplinami. Naznačený metodický postup byl promítnut do stavebnosti teologického vzdělávání a výuky v kombinaci bohosloveckých oborů (i konfesních směřování) s vybranými filosofickými, pedagogickými a sociálními naukami a jejich praktických aplikací. Tehdejší pojmenování „alternativní teologická fakulta“ se neujalo, dnes se hovoří o „otevřené teologické fakultě“. Základní prvky našeho husitského modelu v současnosti přijaly všechny teologické fakulty v České republice.

2. Na Univerzitě Karlově obnovené

uspořádání tzv. „plné univerzity“ (tj. složené z fakult teologické, právnické a lékařské - dnes i dalších - a jako vstupní fakulty „artistické“, tedy filosofické) podnítilo u nás uvažování o povaze teologické řeči. Při prvním setkání se její povaha jako evokativní (vybavující pocity nebo postoje) a expresivní (citově zabarvená nebo vzrušená) nebo dokonce performativní (vyvolávající změnu či proměnu). Pro hermeneutiku (výkladový postup) teologické řeči z toho plyne požadavek interpretace (vysvětlení) ze situace a vzhledem k situaci výpovědi a postojů. Kulturní situaci a duchovnímu obzoru devadesátých let odpovídalo hledání souvztažností teologie se současnou etikou, vědou a kulturou. Proto byla na pořadu dne i odpovídající úprava studia bohosloví.

3. Jestliže se dnes zaměřujeme na perspektivu a budoucnost, jeví se mi v zájmu současného teologického hledání pravdy vyhledávat jiný úhel pohledu a odlišné stanovisko. V názorovém a postojovém rozvratu doby - sahám ke slovíčkům Francise Fukuyamy - objevuje se jako vysoce aktuální druhá složka teologické řeči, pro niž je

charakteristické v řeči tvořivé a čírodě pojmenování a pochopení světa jako strukturovaného celku, v němž má své místo osobnost i společnost, dějiny i jejich vznik a předpokládaný konec. Východiskem a základem naznačené „řeči“ (výpovědi) je Zjevení. Svědectví o něm a vyznání v jeho určující hodnotu vybavuje pocity, je citově zabarvené a vyvolává změnu. To znamená odpovídajícím jazykem zprostředkovat veřejnosti ukotvující osobní hodnoty, jež přesahují přírodní (naturální), pudové (instinktivní) a okamžité zakoušení bytí. Vyjadřovat povědomé poznání o tom, co chybí, a udržovat sensibilitu pro to, co si musíme odeprít, i pro to, co selhalo a co je zaslíbené (Habermas). Zvláštní svébytnost náboženství a jeho poměrná nezávislost na metafyzice i morálce historicky poskytla a dodnes poskytuje sociální stabilitu a orientaci sociálním systémům, jež jsou funkční (Luhman). V tom vidím jedinečné znaky dnešní teologie pro náboženství a církve i vědu a společnost.

Zdeněk Kučera

Príspevek na symposiu o teologických fakultách v Karolímu (30. 11. 2010)

Husův sbor v Chlumci nad Cidlinou se otevřel dětem

Husův sbor v Chlumci nad Cidlinou se 17. prosince 2010 otevřel v rámci příprav na vánoční svátky dětem. Děti z mateřské školy Beruška v Chlumci n. C. a družiny Základní školy v Chlumci postupně navštívily náš sbor, kde si prohlédly vyřezávaný betlém a seznámily se s jednotlivými postavami, vyslechly si vánoční příběh o narození Ježíše Krista a společně se zpěváky sboru, který vznikl při náboženské obci Církve československé husitské, si zazpívaly koledy. V rámci své návštěvy si prohlédly nejen Husův sbor, ale i varhany a v neposlední řadě velice vydařenou vánoční výstavu prací dětí ze Školní družiny Základní školy v Chlumci n. C. Na závěr byly obdarovány sladkostmi, vánočními obrázky a omalovánkami. V tento jeden den poznalo Husův sbor a

vyslechlo si vánoční příběh okolo 160 dětí.

Děkují všem členům sboru, učitelkám mateřské školy, vychovatelkám

školní družiny a zpěvákům sboru, kteří se podíleli na přípravě tohoto setkání.

Rostislav Kotrč

OHLÉDNUTÍ ZA JUBILEJNÍM ROKEM

Skončil rok, v němž jsme si připomínali založení naší církve před 90 léty. Jako stará pamětnice (už jsem dovršila 86 let věku) se zamýšlím nad dneškem naší Církve československé husitské.

Co je důležité pro církev, tedy pro náboženské společenství věřících? Aby věřící byli rádi ve své církvi! Lidé potřebují prožívat sociální vztah a k tomu pocit transcendentní i pocit identity: „Je to naše církev.“

Tak tomu bývalo z mého mládí. Tehdy byly v naší církvi naplněny všechny tyto tři potřeby. Tak cítili bratři i sestry v jednotlivých náboženských obcích i ve vedení církve.

Těch prvních krátkých dvacet let bylo naplněno spoluprací, budováním sborů, ale též ideovými zápasy a hledáním cesty k Bohu v tehdejší světě s jeho den-

ními starostmi. Nacistická okupace a válka to vše narušily.

Po obnovení Československé republiky, po politických změnách byla paměť na ta první léta dlouhodobě pokřivenována a potlačována. Stejně upadlo do zapomnění, jak jsme se v našich sborech tehdy navzájem posilovali. Bohužel těch dalších padesát let přinášelo velké změny v celé české společnosti. Byla to příliš dlouhá doba pro jeden lidský život – soudržnost pokolení tím byla narušena. Některé změny jsou bohužel nevratné – to je vidět nyní, po dalších dvaceti letech.

Naše „mladá církev“ je devadesátiletá, o 4 roky starší než já. Ostatní české církve mají za sebou tisíce- i staleté dějiny, v nichž vytvářely v naší zemi své tradice. Každá si tak budovala tradici podmíněnou pamětí věřících. Tu náboženské společenství potřebuje ke svému bytí, bez paměti nemá budoucnost.

Během 90 let se několikrát změnila společenská poměry, původní důrazy se posunuly, ba zvrátily. Jakou vytváříme nyní základnu pro budoucnost, když se neodvažujeme podívat do minulosti, když nevytváříme pozitivní tradici, kterou nám zanechali naši předchůdci, obětaví věřící?

Věra Pohlová

90. výročí prvního sněmu

V den prvního výročí vzniku naší církve se na stejném místě - ve velkém sále smíchovského Národního domu - sešlo 205 delegátů ze 109 náboženských obcí, které v té době sdružovaly 193 665 členů církve. Zástupci 32 dalších náboženských obcí nebyli schopni předložit výkazy o tom, kolik mají členů, takže nemohli být delegáty řádnými, a jen z několika obcí se delegáti nedostavili.

Valnému sjezdu předcházelo devět zasedání ústředního výboru církve, který měl 18 členů a který vytýčil hlavní zásady, jimiž se do té doby organizace církve řídila. Ustavil šest výborů - duchovní, školský, finanční, právní, tiskový a ekumenický (pro vyjednávání s ostatními církvemi) a rozhodl o vybírání církevní daně ve výši 5 Kč na rodinu. Protože tehdy naše církve žila pouze z vlastních zdrojů, včetně placení duchovních, zajímavé je rozdělení daně: při samostatné duchovní správě si obce nechávaly 75 % a 25 % odváděly na ústředí, obce bez duchovní správy 50 % odváděly správě, kam byly přiděleny, 25 % si nechávaly a 25 % posílaly na ústředí.

Další zajímavostí je, že jednací řád sněmu měl pouze 13 bodů, které se vešly na pár řádek. Stejně tak první schválený Statut církve měl 45 paragrafů a celý se vešel na pouhých 7 stran! Ve Statutu je kladen důraz na zastoupení laiků, které mělo být většinou dvoutřetinové, a to i ve výborech, které se týkaly výhradně duchovních záležitostí. Např. v § 21. je uvedeno: Diecéze Církve československé je spravována ústředním výborem, skládajícím se z třiceti členů a deseti náhradníků, nejvýše však třetinou z duchovních.

Pro jednání se Srbskou pravoslavnou církví bylo přijato Memorandum, obsahující dvanáct podmínek, za nichž byla církev ochotna se připojit. Mezi nimi dnes zaujme podmínka č. 5: Žádáme, aby našim kněžím bylo povoleno ženiti se a to nejen před svěcením, ale i po něm a nejen jednou, ale i podruhé a potřetí.

Ostatní podmínky naznačují, že se církev vážně obávala omezování svobody svědomí, pokud se k Srbské pravoslavné církvi připojí.

Významným odkazem tohoto sjezdu mohou být slova Matěje Pavlíka, který je dnes pod jménem Gorazd pravoslavným světcem: *Bez Ježíše Krista nemělo by vše, co podnikáme, žádného smyslu. Jsme a chceme být křesťany po stránce ideové, citové i mravní. Mravní obroda a spása ve smyslu Kristově jest jediným úkolem naší církve... Tím určen jest i ráz naší Církve československé: je církvi Kristovou, neboť základem jejím jest učení Kristovo, a současně církvi národní, neboť chce žítí v národě a s národem, s jehož historickým vývojem se stotožňuje, jako organická součástka jeho života... vzájemný poměr všech církví představujeme si jako bratrský, určený svéprávností, rovnoprávností a křesťanskou láskou, při čemž ovšem je žádoucí, ba nutno, aby jednotlivé církve národní vzájemně se doplňovaly a oplodňovaly a tak pracovaly solidárně o uskutečňování království Božského na zemi.*

Zapamatovat bychom si měli i slova bratra prof. Aloise Tuháčka: *Kdybychom si upravili obřady, nevím jak krásně, nevím jak slovním výrazem hluboké, kdybychom si určili kredo, nevím jak vznešené a čisté, není to nic platno, nebude to nic platno, nebudeme-li mítí sluhů Páně, pravých učenníků Kristových!*

(red)

Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa
v Husinci
můžete přispět i vy na účet:

43-570420277 / 0100

Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

ZPRÁVY

Festival duchovní hudby

Vážení přátelé, dovoluji si vás informovat, že 12. ročník Festivalu duchovní hudby se uskuteční již tradičně dne 5. července v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze. Festival je opět koncipován jako odpolední cyklus krátkých vystoupení pěveckých sborů a je nesoutěžního charakteru.

Prosím zájemce o účast na této akci, aby zaslali svou předběžnou přihlášku (název sboru a kontaktní informace) do 28. února na mail:

petr.divis@atlas.cz

Děkujeme

Petr Diviš

Modlitby za životní prostředí

Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s Mezinárodním ekumenickým společenstvím (IEF) se připojuje k lednovým modlitbám za jednotu křesťanů a zve na úterý 11. ledna od 18 h do přízemí kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) k Podvečeru modliteb za životní prostředí a náš vztah

k němu. Kázáním poslouží Michal Šourek, farář sboru ČCE v Praze 4 - Jižním Městě.

(jNe)

Program divadla MANA

* 20. ledna 19.30 h - „Obrázky ze starých Vršovců“ inscenační čtení o jednom z pražských regionů očima starých kronikářů.

Účinkují: Václav Vydra a Jana Boušková

(divadelní studio MANA)

* 25. ledna 20.00 h - Arnošt Goldflam „AGÁTOMÁNIE“, divadelní představení v provedení souboru Divadla NEKLID.

Láska jako hazardní hra s mincí o dvou stranách. Pozoruhodná studie o balancování na hraně věčnosti.

Režie Ivo Šorman. Hrají Jitka Foltýnová a Marcela Peňázová

(divadelní studio MANA)

* 26. ledna 20.00 h - koncert hudební alternativní skupiny Františka Jíry „Ven se zajatcem“ za účasti dalších jeho hostů.

(VELKÝ SÁL)

* 27. ledna 20.00 h - LAURYCHOVO DIVADLO: představení známého improvizčního divadla,

které vzniká přímo před přítomnými diváky.

(VELKÝ SÁL)

* 28. ledna 20.00 h - AFRICKÝ VEČER

Lucie Kostecká a M.A.T. Band představí africké lidové písně, které jsou tímto hudebním seskupením tradičně uváděny na folkových festivalech po celé republice.

(VELKÝ SÁL)

* 30. ledna 17.00 h - známé vršovické Divadlo matky Vackové

(divadelní studio MANA)

(red)

Oznámení OVV

Brožurky k Aliančnímu týdnu a Týdnu modliteb za jednotu křesťanů jsou uveřejněny na stránkách Odboru pro vnější vztahy:

<http://vnejsivztahy.cesh.cz>, v sekci Dokumenty.

Kateřina Děkanovská

Přednáška o J. Pražském

Náboženská obec Církve československé husitské v Chlumu nad Cidlinou zve srdečně na přednášku a besedu o rebelovi, zapomenutém reformátorovi a mučedníku Jeronýmu Pražském, kterou prosloví ThDr. Martin Chadima, ThD. 13. ledna v 18 h v Husově sboru, (Klicperovo náměstí 75/I, Chlumeck nad Cidlinou)

(rk)

Ekumenické setkání

Náboženská obec Církve československé husitské a římskokatolická farnost v Chlumu nad Cidlinou srdečně při příležitosti TÝDNE MODLITEB ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ, které se bude konat 27. ledna od 18.00 h v Husově sboru v Chlumu nad Cidlinou. Všichni jsou srdečně zváni.

(rk)

Dialog na cestě

Setkání třetího věku se koná v úterý 25. ledna v 15 h v náboženské obci Praha 8-Karlín. Mottem je: „Káva a čaj v různých kulturách očima cestovatele“.

„Na pití čaje je vždy vhodná doba,“ říká Lewis Carrol. Mgr. Pavel Benda, religionista a cestovatel, zábavnou i naučnou formou návštěvníkům přiblíží zvyky při přípravě a pití kávy i čajové obřady.

Náš dnešní host bude zároveň vyprávět o zemích, které procestoval: o Etiopii, arabských zemích, Turecku, Číně a Indii. Při sledování fotografií z těchto exotických končin si také poslechnete poezii, která s čajem a kávou souvisí, v podání členů Literárně dramatického klubu Dialog na cestě. Pochopitelně zažijete i ochutnávku zmíněných nápojů.

Již třetím rokem pokračují Setkání třetího věku se zajímavými osobnostmi. Pořádá je každé poslední úterý v měsíci NO Praha 8-Karlín a Literárně dramatický klub Dialog na cestě ve spolupráci s městskou částí Praha 8. O našich akcích se můžete též dočíst v „Osmičce“ a Listech Prahy 1.

Markéta Hlasivcová

Literárně dramatický klub

Dialog na cestě

ZEKUMENY

ADRA SBÍRÁ AUTOLÉKÁRNÍČKY PRO SVOU NEMOCNICI V KENI

Adventistická humanitární organizace ADRA zahájila v České republice sběr autolékárniček, které museli řidiči podle nové vyhlášky vyměnit nejpozději do konce loňského roku. Takto získaný zdravotnický materiál použije ADRA pro svou nemocnici Itibo v chudé oblasti Nyamira v africké Keni. Nemocnice slouží asi 200 tisícům lidí. „Jsem přesvědčen, že touto iniciativou zabráníme zbytečnému plýtvání a zároveň ušetříme peníze pro náš projekt. Přijďte se k nám a část z nepoužitelných lékárníček darujte nemocnici v Keni,“ vyzval ředitel české pobočky ADRA Jan Bárta.

Se vzrůstajícím zájmem po celé republice zřídila ADRA emailovou adresu autolekarnicka@adra.cz, kam mohou lidé zasílat své dotazy.

www.casd.cz

DISKRIMINACE KŘESŤANŮ V EVROPĚ NA VZESTUPU?

V posledních pěti letech se na Starém kontinentu množí projevy intolerance vůči křesťanům. Dokládá to prý zpráva zveřejněná 10. prosince 2010 na zasedání Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Obsah čtyřicetistránkového dokumentu představuje ředitelka Sledování projevů intolerance a diskriminace vůči křesťanům v Evropě, Gudrun Kugler: „Intolerance a diskriminace namířená proti křesťanům v Evropě je poměrně novým fenoménem. Na úrovni právní diskriminace vznikají nové problémy a na úrovni sociální intolerance dochází k rostoucí marginalizaci křesťanů a dokonce stoupá počet deliktů vedených nenávistí ke křesťanům a ke stavbě kostelů v Evropě. Předložili jsme podrobnou zprávu o těchto skutečnostech a o diskusích probíhajících v různých evropských regionech.“

Zpráva dále tvrdí, že náboženská svoboda je v nebezpečí, zejména pokud jde o její veřejnou, institucionální podobu. „Je tendence vyloučit křesťany z veřejné sféry, například prostřednictvím vylučování lidí, kteří jsou nositeli křesťanských idejí, tendence marginalizovat křesťany působící ve veřejné sféře, tendence umenšovat práva věřících, zejména pokud jde o kolektivní dimenzi svobody náboženství. Setkáváme se také s negativní stereotypizací křesťanů v médiích, podobně ve filmu a v moderní literatuře. Opravdu velké množství umělecké produkce projevuje neúctu ke křesťanům,“ říká Gudrun Kugler.

Nakonec dodává, že „Cílem (zprávy) je v první řadě probudit vědomí, že jde o skutečně vážný problém. Když lidé začnou vidět, že takový problém skutečně je, začnou si více všimnout diskriminace namířené proti křesťanům. Vybízíme také zákonodárce, aby otevřeli oči, protože mohou svou činností ohrožovat práva křesťanů. Chceme také, aby si novináři uvědomili, že právě oni někdy posilují ve veřejném mínění předsudky namířené proti křesťanům.“

RaVat

LORD CAREY: KŘESŤANSTVÍ VE VELKÉ BRITÁNII „ČELÍ ÚTOKU“

Bývalý arcibiskup z Canterbury podpořil kampaň na obranu místa, které by křesťanství mělo zaujímat ve veřejném životě. Křesťané po celé Velké Británii se postavili za svou víru v rámci celonárodní kampaně Nestydím se (Not Ashamed). Kampaň je vedena organizací Christian Concern a má podporu bývalého arcibiskupa z Canterbury, lorda Careye. Podle Christian Concern má kampaň vyvolat „rozsáhlou“ celostátní diskusi o místě křesťanské víry v dnešní Velké Británii.

Lord Carey vytvořil leták na podporu kampaně, v němž varuje, že bohaté křesťanské dědictví Britů v mnoha oblastech společnosti, od právního systému po zdravotní péči, vzdělávání a kulturu, čelí „útoku“. Říká, že případy učitelů a zaměstnanců obecních úřadů, kteří byli propuštěni za to, že nabídli modlitbu, a zákazy nosit na pracovišti na krku křížek jsou důkazem, že křesťanství je ve Velké Británii „nenápadně a lživě odsouváno stranou“.

„Tento přístup vytlačování křesťanské víry z veřejného prostoru je zjevný hlavně o Vánocích,“ napsal. „Pohlednice, které dříve nesly křesťanská přání, mají nyní sezónní texty. Živé divadlo místních škol je omezeno nebo zcela zrušeno. Místní úřady rozsvěčují „zimní osvětlení“ místo vánoční výzdoby. Dokonce i Vánoce se staly něčím, za co se někteří stydí,“ řekl lord Carey.

„Ukazuje se, že z dobře míněné politické korektnosti, multikulturalismu a neskrývaného odporu vůči křesťanství vzniká nové klima, nepřátelské tradici a historii naší země,“ varoval bývalý arcibiskup z Canterbury.

Více než 15 000 křesťanů podepsalo Deklaraci křesťanské naděje Nestydím se, která vyzývá vládu, zastupitele a ostatní veřejné představitelky, aby chránili svobodu křesťanů „účastnit se veřejného života bez toho, že by museli dělat kompromisy s biblickými hodnotami“, a aby prosazovali křesťanské hodnoty.

Kampaň dále podpořili například biskup z Rochesteru Rt. Rev. Michael Nazir-Ali, vedoucí nadace Barnabas Dr. Patrik Sookhdeo a biskup z Peterborough Rt. Rev. Donald Allister.

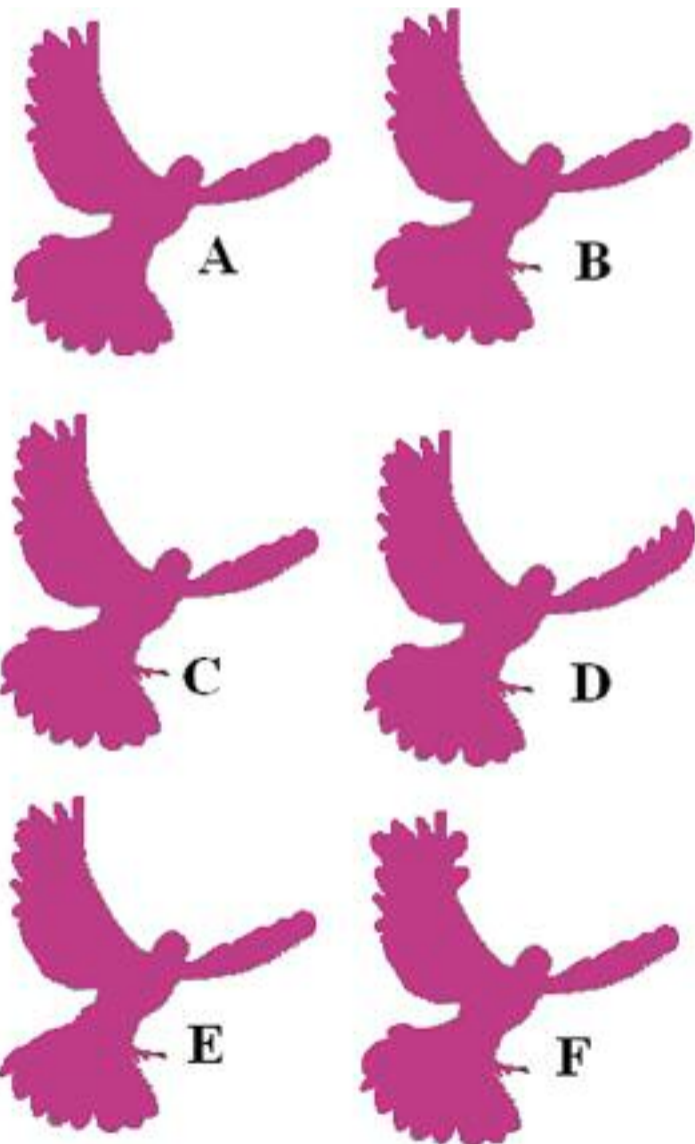
V rámci kampaně Nestydím se budou křesťané kontaktovat své poslance a psát do místních novin, aby zviditelnili kampaň a její cíle.

Křesťan dnes

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Ježíšův křest

Ježíše pokřtil Jan Křtitel. Když se tak stalo, sestoupil na něj Duch Boží jako holubice. Které dva obrázky jsou naprosto stejné?

(Řešení z minulého čísla: To Slovo se stalo tělem)

Jana Krajčířiková

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9